

## KIAUŠINTAKIO ENDOMETRIOZĖ: KLINIKINIO ATVEJO ANALIZĖ IR LITERATŪROS APŽVALGA

**Autorius.** Aira JUCAITYTĖ, VI kursas.

**Vadovas.** Doc. dr. Daiva BARTKEVIČIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Akušerijos ir ginekologijos klinika, VUL SK Akušerijos ir ginekologijos centras.

**Darbo tikslas.** Pristatyti pacientės, kuriai diagnozuota kiaušintakio endometriozė, klinikinj atvejj ir apžvelgti mokslinę literatūrą šia tema.

**Darbo metodika.** Mokslinės literatūros apžvalga atlikta naudojant tarptautinę duomenų bazę „PubMed“ ir specializuotą „Google Scholar“ informacijos paieškos sistemą. Išnagrinėtas kiaušintakio endometriozės klinikinis atvejis.

**Atvejo aprašymas.** 48 metų pacientė kreipėsi į VUL SK Akušerijos ir ginekologijos skyrių dėl aciklinių kraujavimų ir maudžiančio pobūdžio skausmo apatinėje pilvo dalyje. Pacientė gimdžiusi keturis kartus, nėštumų nutraukimų, persileidimų ar ginekologinių operacijų neturėjo. Transvaginalinio ultragarsinio tyrimo metu gimdos ertmėje identikuotas 1 cm endometriumo polipas. Dešiniųjų gimdos priedų srityje nustatyta daugiakamerinis darinys su išreikšta kraujotaka (6,1 x 3,6 cm). Atliekant kompiuterinę tomografiją (KT) su kontrastine medžiaga, dėl netipinės struktūros ir lokalizacijos darinio kilmės nustatyti nepavyko. Vertinant galimą darinio piktybiškumo riziką, buvo atlikti imunofermentiniai tyrimai. Gauti rezultatai (CA 125 – 23,0 kU/l; HE4 – 39,2 pmol/l; ROMA – 4,4%) neviršijo normos ribų. Buvo nuspręsta atlikti laparoskopinę operaciją, kurios metu atlikta dešiniųjų gimdos priedų salpingoovarektomija. Operacijos metu rasta sąaugų ir hidrosalpinkas. Pooperacinis laikotarpis buvo sklandus. Histologinio ištyrimo rezultatai patvirtino kiaušintakio endometriozę su židininiu ūminiu salpingitu ir hidrosalpinksu.

**Rezultatai.** Kiaušintakio endometriozė - reta, tačiau kliniškai reikšminga endometriozės forma, kai ektopinis endometriumo audinys išveša kiaušintakyje. Liga gali būti besimptomė arba pasireikšti nespecifiniai simptomais, tokiais kaip dubens skausmas, dismenorėja ar nevaisingumas. Dėl galimos kiaušintakio obstrukcijos ši lokalizacija laikoma reikšmingu nevaisingumo veiksniu. Literatūros duomenimis, endometrioze serga iki 10 % reprodukcinio amžiaus moterų, tačiau daug atvejų lieka nediagnozuoti dėl netipinės klinikinės eigos ir sudėtingo diagnostikos proceso. Gydymas gali būti chirurginis (dažniausiai laparoskopinis) arba medikamentinis, taikant hormoninius preparatus. Gydymo taktika turėtų būti individualizuota, atsižvelgiant į pacientės simptomus, amžių, reprodukcinius tikslus ir ligos išplitimą.

**Išvados.** Nors kiaušintakio endometriozė pasitaiko retai, dėl nespecifinių simptomų – dubens skausmo, dismenorėjos ar nevaisingumo – svarbu ją diferencijuoti nuo kitų ginekologinių patologijų. Laparoskopija išlieka patikimiausiu endometriozės diagnostikos metodu, leidžiančiu vizualiai įvertinti židinius, paimti biopsiją ir, prireikus, taikyti reikiama gydymą.

**Raktažodžiai.** Endometriozė, kiaušintakio endometriozė, nevaisingumas.